

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Тәмсіл

ЖАРИЯЛАНДЫ
12.09.2024СІЛТЕМЕ
https://bilimgger.kz/163373/

Тәмсіл — халық ауыз әдебиетінің бір түрі, қысқа да нұсқа әңгіме немесе оқиға арқылы моральдік, тәрбиелік ойды жеткізетін жанр. Тәмсілдерде көбінесе адамгершілік, өнеге, өмірлік тәжірибе туралы ілім беріліп, ғибратты мысалдар келтіріледі. Олар арқылы адамға ақыл-кеңес, тәлім-тәрбие беріледі. Әдетте, тәмсілдердің астарында бір маңызды өмірлік қағида немесе даналық ой жатады.

Тәмсілдің ерекшеліктері:

- Қысқа әрі нұсқа** — Тәмсілдер көп сөзге ұрынбай, негізгі ойды нақты жеткізеді.
- Моральдық мәні** — Әр тәмсілдің түпкі мақсаты — белгілі бір адамгершілік қасиетті, тәрбиелік құндылықты көрсету.
- Қарапайым тілмен жазылады** — Тәмсілдер халыққа түсінікті, жеңіл тілде болады.
- Оқырманды ойландыру** — Тәмсілдер оқырманды немесе тыңдарманды ойлануға, қорытынды жасауға итермелейді.

Мысал ретінде қарапайым тәмсілді келтірейік:

«**Екі дос және аю**» Екі дос орман ішімен жүріп бара жатып, алдынан аю шығады. Бір досы тез арада ағашқа шығып кетеді де, екіншісі шыға алмай қалады. Ол жерде жатқан күйі аюдың келуін күтеді. Аю жақындап келіп, жатқан адамның қасына келеді де, оны иіскелей бастайды. Адам өзін өлі етіп көрсеткен соң, аю оған тиіспей, кетіп қалады. Сол кезде ағашқа шығып кеткен досы жерге түсіп, досынан сұрайды: — Аю құлағыңа не деп сыбырлады? — Ол маған қиындық туғанда, сен секілді достардан сақ бол дегендей сыбырлады.

Тәмсілдің тәрбиелік мәні:

Тәжірибеде қиындықта көмек бермейтін достар шын дос емес.

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.